

7. møde.

Onsdag den 20. oktober kl. 11.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af forhandling om statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 ved folketingsårets åbning.

Forhandlingen genoptoges.

Statsministeren (*Hans Hedtoft*): Jeg vil gerne have lov til at svare på forskellige spørgsmål og bemærkninger fra de ærede ordførere. Det er med interesse, jeg har hørt og læst kommentarer og kritik af regeringens programerklæring i de ærede ordføreres taler og også de kritiske bemærkninger, der har været fremsat i pressen. Da bestemmelsen i grundlovens § 38 om en redegørelse for rigets almindelige stilling jo er ny, og da det naturligvis ikke er lige gyldigt, hvordan denne nye tradition indledes, har jeg med åbent sind læst alle bemærkninger desangående. Det er faktisk ikke helt let i overensstemmelse med grundlovens § 38 at udarbejde en redegørelse, som på een gang er så fyldestående, at den siger noget væsentligt og samtidig giver et oplæg til det aktuelt forestående lovgivningsarbejde, men som dog på den anden side heller ikke er længere, end at man kan forvente, den bliver hørt og læst af andre end tingets medlemmer.

Jeg har konstateret, at meningerne om programerklæringen er meget delte. Talen er af ikke-socialdemokratiske talere og skribenter karakteriseret som „for lang og detailleret“ og som „for kort, farveløs og ufyldestående“; den er karakteriseret som „nøgtern“, „ædruelig“ og „givende et godt grundlag for en saglig, politisk forhandling“. Den er karakteriseret som „et svulmende, partipolitisk oplæg“, som en tale, der var et „affekteret een-mands cirkus“, og som „en såre fornuftig“ redegørelse.

Hvad skal jeg egentlig sige til al denne venlighed udover at takke for overstrømmende opmærksomhed? Man vil forhåbentlig tilgive mig, når jeg helt afstår fra at kom-

mentere alt dette og overlader til eftertiden at bedømme, om redegørelsen indholdsmæssigt dækkede det, der var meningen med bestemmelsen i grundlovens § 38.

Det ærede medlem hr. A. Lynge fremhævede i sin tale en række af de særlige grønlandske problemer. Regeringen er opmærksom på alle disse spørgsmål, og jeg tror også, at folketinget, og navnlig finansudvalgets medlemmer efter deres rejse i sommer, forstår, at disse problemer må løses. Fra grønlandsk side må man imidlertid være klar over, at disse opgaver efter danske forhold er meget store, og at de må løses i takt med rigets økonomiske bærekraft. Jeg forstod, at det ærede medlem havde øjet åbent for denne side af problemet, og jeg takker for den tillidserklæring til regeringen og til folketinget, som det ærede medlem gav udtryk for.

Det ærede medlem hr. A. Lynge rejste spørgsmålet, om de grønlandske bestillingsmænd kan blive repræsenteret i den nu nedsatte lønningsskommission eller i et af dennes underudvalg. Da en direkte repræsentation i kommissionen vil få videregående konsekvenser, mener jeg det rigtigst, at vi søger at finde en eller anden form, hvorunder de grønlandske bestillingsmænd kan få lejlighed til at gøre deres særlige synspunkter gældende, og de grønlandske bestillingsmænds organisation vil jo i hvert fald kunne få en forhandling med det udvalg under lønningsskommissionen, som vil komme til at behandle disse spørgsmål.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard udtalte, at han havde vanskeligt ved at forstå, at man i de sidste år forgæves har måttet spørge efter resultater af arbejdsmarkedskommissionens arbejde. Det er rigtigt, at kommissionen — siden den i foråret 1953 offentliggjorde sin betænkning om beskæftigelsens sæsonsvingninger — ikke offentligt har fremsat forslag eller udtalelser. Deraf kan imidlertid ikke sluttes, at kommissionen ligger stille. Ved begyndelsen af indeværende år anmodede økonomi- og arbejdsministeren kommissionen om navnlig at have sin opmærksomhed henvendt på løsningen for det første af de spørgsmål, der opstår, når de store årgange søger ud på arbejdsmarkedet, for det andet på problemerne i forbindelse med de såkaldte arbejdsløshedsøer og endelig for det tredje